

vil oblak črnega dima. Strel za strelom so pošiljale bojne ladje v pristanišče in v mesto. Najmanj šest italijanskih ladij je bilo pogreznjenih v pristanišču. Izstrelki iz bojnih ladij, nekatere po eno tono težki, so rušili mesto kot igrače. Škoda je ogromna, kot poroča angleška admiraliteta.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

517 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50; Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50; Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 96 Thurs., April 24, 1941

Prva prireditev za pomoč Jugoslaviji

V soboto večer bo prirejen v mestni Glasbeni dvorani jugoslovanski večer. To bo prvič, da bodo sodelovali pri kakih prireditvah vsi trije jugoslovanski narodi: Slovenci, Hrvatje in Srbi. Na programu bo petje in ples. Sodnik Frank J. Lausche bo orisal pomen večera in pomen naše bodoče skupne akcije za odpravo domovini.

Odbor bo s pomočjo ameriškega časopisa skušal privabiti na to prireditev tudi Amerikance. Zato je prireditev v mestni dvorani, kjer je nad 3,000 sedežev. Apeliramo na naš narod, da se odzove klicu za pomoč domovini in poseti to prireditev. Ves čisti preostanek bo šel v sklad za jugoslovanski relief. Torej če nas že program sam ne bi zanimal, naj bi nas zanimala namena te prireditve. Sežite po vstopnicah, da bo dvorana nabito polna.

Čas je, da se nehamo laskati Stalinu

Ameriška vlada dobiva od vseh strani svarila, naj se vendar ne neha dobrihati Stalinu in mu ustrezati na vse močnejše načine. Edino, da je Roosevelt nekoliko ropotal nad Kremlinom je bilo takrat, ko je Rusija udrla prav po banditski navadi na Finsko. Pa tudi tisto je bilo kmalu pozabljeno in zopet se je hitelo ustrezati boljševikom. Zlasti ameriški državni podtajnik Welles ima neprestano razgovore z ruskim poslanikom Oumansky-jem, ki je pravi aristokrat med diplomati v Washingtonu. Welles je mislil in morda je tako naiven, da še vedno misli, pridobiti Rusijo za Anglijo. Stalin pa kaže za našim hrbtom osle in sklepa pogodbe z največjimi sovražniki Zed. držav.

Oni dan se je spraval na urad ameriškega državnega tajnika obiljski kongresnik George Bender. Zahteval je pojasnila, zakaj da ameriška vlada dovoli ruskim inženirjem svobodno gibanje in ogledovanje po ameriških tovarnah, kjer se prav zdaj izdeluje obrambeni program. In to v času, ko je Rusija podpisala nenapadno pogodbo z Japonsko, kar pomeni, da ima Japonska proste roke rogoviliti po Daljnem vzhodu in ogrožati med drugim tudi ameriške interese. Torej je Rusija v prijateljski zvezi z našim sovražnikom (s Hitlerjem je bila že prej) in ameriška vlada pa daje priliko, da zavezniki naših sovražnikov ogledujejo, kakšne vrste orožje izdelujemo proti njim. O, sveta nedolžnost ameriške diplomacije!

Rusija hiti zatrtje, da ni napravila pogodbe z Japonsko na Hitlerjevo zahtevo. V isti sapi pa zatrtje, da je s tem prekrizala angleške in ameriške načrte, da se Rusijo zaplete v vojno proti Nemčiji. Torej hiti Rusija prepričevati Hitlerja, da je ta njena pogodba z Japonsko v škodo Hitlerjevemu sovražniku. In iz tega sledi nadalje, da Stalin javno priznava, kako bi rad na vse načine ustregel Hitlerju. Tudi če je Stalin napravil prijateljsko pogodbo z Japonsko z namenom, da si zavaruje hrbet v slučaju nemškega napada na Ukrajino, pa si vendar upa tvegati prijateljstvo Zed. držav in Anglije, ko zagotavlja Hitlerju, da pogodba ni naperjena proti Nemčiji.

Pa naj reče Stalin kar hoče, fakt je in ostane, da je napravil zvezo z Japonsko na pritisk iz Berlina. To pomeni, da se trudi Stalin na vse kriplje, da bi se izognil vojni, ker le tedaj je siguren svojega stolčka v Kremlinu. Nadalje to pomeni, da je Stalin pripravljen žrtvovati vse, samo da sme še naprej vladati ruskemu narodu, čeprav bo to vladanje samo toliko časa, dokler mu bo to dovolil Hitler. Stalin je pripravljen za ta stolček igrati prav tako vlogo ponižnega Hitlerjevega hlapca, kot jo igra Mussolini.

Zato ni ganil s prstom, ko je Hitler vzel slovensko Bolgarijo, nad katero si je Rusija že od nekdaj lastila pokroviteljstvo. Zato ni Stalin ganil s prstom, ko je Hitler strl Jugoslavijo, ki si je nekaj časa domisljala, da bo našla v Moskvi prijatelja. Zato pa Stalin tudi ne bo ganil s prstom, kadar bo Hitler udaril na Turčijo, če ne bo morda celo ukazal svoji zaveznici Turčiji, naj se brez boja uda nemškim hordam.

"Poslanstvo Rusije" ni od časa, kar je sklenil zvezo s Hitlerjem, ko je izročil vso Evropo Hitlerju v roke in tudi Rusijo, drugega kot cela vrsta samih poklonov Nemčiji. Rusija je postala čisto navadna Hitlerjeva dekla. Kar ne more dobiti Hitler sam, ukaže Rusiji, da dobi zanj. Na primer potrebuje iz Zed. držav, ki prihajajo preko Sibirijske v Nemčijo.

Zato bi morala pa končno ameriška vlada že enkrat uvideti boljševiško politiko in naj bi nehala že s tisto otroško diplomacijo napram Moskvi. Saj ni treba, da bi se napovedalo Rusiji vojno, ampak naj se vendar že enkrat zapro vrata ameriškim izdelkom v Rusijo, da se ne bo Hitler okoriščal z njimi.

Boljševiška diplomacija je itak ugonobila Rusijo. In kadar bo udaril tudi po nji Hitler, bo malokdo jokal za boljševiški krivniki. Ruski narod je potreben šibe, da bo prišel enkrat k pameti. Če se pusti vladati od tistih par boljševikov tam v Moskvi, si je kriv sam. Kdo pa je Stalin? Ničla! Toda za seboj ima rusko armado, ki ga ščiti. In kdo je ruska armada, če ne ruski narod. Brez volje naroda ni vlade. Ko se je ruski narod naveličal carjev, jih je pobil. Torej bi prav tako lahko storil s Stalinom in tistimi par rdečimi boljševiki.

BESEDA IZ NARODA

Pevski zbor pri sv. Kristini

Euclid, Ohio.—Iz ustanovnega zapisnika je razvidno, da se je naša župnija organizirala 16. novembra, 1925. Prvo nedeljo po ustanovitvi, ko so naše žene prisostvovali sv. maši, so zelo pogrešale petja v cerkvi.

Mrs. Mali Novinc iz E. 232. St. mi je nekoč rekla: "Nikdar ne bom pozabila nedelje, ko je bila pri nas darovana prva sv. maša. Zjokala sem se kot ob slovesu od mame, ko sem odhajala v Ameriko. Bog kralj sveta je prišel stanovat med nas, a mi pa nimamo niti primerne prostora zanj. Mnogi nimajo niti pojma, kaj je daritev sv. maše, zlasti moški se ne znajo vtopiti v molitev."

Takoj naslednjo nedeljo po ustanovitvi župnije, so agilne žene organizirale pevski zbor. Prvo advenčno nedeljo 1925 se lahko beleži, da se je prvič dajala hvala Bogu v naši cerkvi potom slovenske pesmi. Najbolj so se bile zavzele za petje Mary Stussek, Mary Koprič, Mary Červan in Frances Sokac. Da bi se pa petje še bolj razvijalo, se je na inicijativno agilnih pevko dobilo organista Frank Zakrajška, ki je deloval med nami od 21. februarja, 1926 do maja, 1927.

Že od ustanovitve naše župnije se praznuje god naše farne patrone več ali manj slovesno. Ker leta 1927 ni imela naša fara stalnega organista kakor tudi ne številnega zbora, se je takratni župnik Rev. Czirbusz obrnil s prošnjo do Rev. Hribarja, župnika v Collinwoodu, da bi mu on posodil svoje pevce za dan proslave farne patrone. Precej goreč prijatelj mora biti, ako te nekaj prosi, kar ti ob istem času neobhodno potrebuješ, da njegovi prošnji ugodiš. Rev. Hribar je v svoji velikodušnosti dejal: "Pa naj bo, čeprav mi pevce potrebujemo doma. Malo izpremembe ne bo škodovalo, bomo vsaj videli, koliko farani cenijo petje, ko bo eno nedeljo brez petja."

Collinwoodski pevski zbor pri fari Marije Vnebovzete je tedaj obstojal šele dve leti, bil pa je že kar dober zbor, zlasti soprani so bili jaki in tudi alti in basi so odgovarjali, a najbolj šibki pa so bili tenorji, ker je pa organist Rakar s svojim sonorskim glasom ojačal tenorske glasove, je bila harmonija prav lepa. Zbor je pel latinsko mašo na čast sv. Jožefa.

Kako se je pa organist počutil, to mi je pa še danes uganika, kajti igral je zopet na harmoniji, ki se ga je baš malo poprej iznebil, ko je bil last collinwoodske župnije. Stara škatalja je bila to, sapa je uhajala in vseh koncih in krajih, pevcem pač ni moglo biti vroče radi tako izvrstnega proizvajanja hladne sapice.

Takoj po odpeti "Gloriji", je stopil Rev. Czirbusz na prižnico, ki je stala na kraju, kjer danes stoji stranski Marijin oltar ter navdušeno nagovoril vernike: "Predragi farani, prvič v zgodovini naše župnije se razlegajo po naši cerkvi močni akordi nabožne pesmi. Naj bo na tem mestu collinwoodskim pevcem izrečena najlepša zahvala. Vas, dragi farani pa prosim, da se danes, na dan praznovanja godu naše farne patrone, obrnete v goreči molitvi k sv. Kristini, da nam ona izprosi pri Bogu, da se bo čimprej razlegala po naši skromni cerkvi 'Gloria in Excelsis,' ne samo ob velikih praznikih, ampak vsako nedeljo."

Pa ker ne mara, je to znak, da tuli z njimi. In končno bo pa narod plačal, kot bo plačal nemški narod, ki si je postavil Hitlerja na čelo roparskim tolpom. Če ne bo za te ljudi nekoč plačila že na tem svetu, potem je pravica pokopana.

Leta 1927, 15. novembra, je nastopil službo organist John Pirc. Pod njegovim vodstvom se je cerkveno petje precej oživilo. Moški, ki jih je tako težko navdušiti za cerkveno petje, so pričeli sodelovati, a to ni trajalo dolgo. Že avgustu, 1928, je organist Pirc zapustil službo. Septembra istega leta so se cerkvene pevke pridružile zboru, ki so ga poučevale častite šolske sestre.

Vselej, kadar je bila kakšna večja slavnost pri nas, so se pionirji vedno obrnili do pevskega zbora v Collinwoodu. Ko je Oltarno društvo naše župnije kupilo kip sv. Kristine, so članice tega društva zopet povabile pevce collinwoodskega cerkvenega zbora. Prav tako so ti pevci gostovali pri nas tudi ob blagoslovitvi novega župnišča in spodnje dvorane.

Vzglede krščanske družine so oni stebri, na katerih sloni sleherni župnija. Čim več je teh stebrov, tem na solidnejši podlagi je župnija. Razumljivo je torej, da si vsak župnik želi imeti čim največ pravomočnih faranov. Ob prihodu Rev. Bombacha na našo župnijo leta 1931, je živila na Mozina Drive ugledna Jančarjeva družina, ki pa je spadala v faro Marije Vnebovzete. Dve Jančarjevi hčerki sta bili tudi članici cerkvenega pevskega zbora. To sta bili hčerki Mary in Molly. Rev. Bombach pa je navedel Jančarjevo družino na našo župnijo, hčerki Mary pa je poveril, da naj organizira cerkveni pevski zbor in ga tudi poučuje. Načrtovana Mary je šla takoj na delo. Pridobila je nekaj mladenk za zbor, a to ni bilo dovolj. Mary se je začela ozirati po fantih, oziroma želela si je imeti mešan zbor, to pa brez moških glasov ni bilo mogoče. Tudi pa ni šlo tako lahko, mi moški sicer radi pojemo v veseli družbi, peti na koru, pa se zdi nekaterim poniževalno.

V teku desetih let pa je naša organizacija pridobila v zbor tudi precej moških, le žal ne vse za stalno. Le eden je pri zboru od ustanovitve in to je Max Gerl. Pravijo, da je vsaka pesem odsvit pesnikove duše in srca, če je temu tako, potem so bili vsi pesniki zaljubljeni. Pesniki govore v svojih pesmih zelo veliko o ljubezni. Torej nič čudnega, ako se tej ali oni mladenki ob pesmi sprosti srce. Ne vem prav natančno ali so milobni akordi glasovirja Mary Jančarjeve zmešali Maksu glavo, ali je Maksov obsežni bas očaral Mary, da je dala Maksu srce in postala sta mož in žena.

Marsikateri prizor sem že videl na odru, a v spominu mi bo ostal zavedno nastop Mary in Maksu Gerl v dvospevu ob priliki lanskega koncerta, 14. aprila, ko je Maks v pesmi Mary očital "Ti si urce zamudila, ko nisi misljila na me..." Gromovit aplavz je pričal, da je vsem navzočim to zelo ugajalo, ker takih prizorov se ne vidi na vsakem koncertu.

Pri našem pevskem zboru pa je še en zakonski par Mr. Clarence Ruper in Mary, rojena Unetič. Običajno so pri naših pevskih zbora moški, ki so v zakonskem jarmu. Pevski zbor sv. Kristine pa je v tem slučaju izjema, kjer so samo trije pevci poročeni, a pevk pa je poročenih pet. Pri zboru sodelujejo prav dobre moči. Nekateri izmed teh pevcev in pevk so in še sodelujejo pri "Glee Club-u," torej so že malo bolj dovzetni za glasbo kot starejši moči, ker so pač imeli več prilike se izobraževati v glasbi.

Naš zbor poje vsako nedeljo pri zadnji sv. maši ter priredi vsako leto po dve prireditvi; v jeseni "amateur show" in spomladi pa pevski koncert. Drugače se pa zbor ne podaja v javnost. Zato pa so nekateri, ki vidijo naprednost samo v boju proti veri in Bogu, mnenja, da cerkveni pevski zbor ne služi imena pevski zbor. Katoličani pa sodimo drugače. Cerkveni zbori store več za narodnost kot pa zbori, ki gojijo samo narodno pesem. Za naš euclidski društveni dom delujejo indirektno trije pevski zbori. Povsem umevno je, da vsaj en pevski zbor deluje izključno za faro in to je naš cerkveni pevski zbor.

Nekoč sem bil omenil, da mora vsaka pevka imeti enega fanta in dobrega pevka pa dva. Oporjen sem bil, da je tako govorjenje pohujljivo, zato sem pojasnil, da bi pevski zbor moral šteti vsaj toliko moških glasov kot ženskih. Za močne ženske glasove pa še to ne zadostuje. Naši cerkveni pevski zbori so glede moških glasov na manjšini, kar je znamenje, da med nami, moškimi, ni pravega pojmovanja o nabožni pesmi. Pravega pevca zvon kar vleče na kor, da izlije tam Bogu na čast in ljudem v veselje občutke v lepem petju.

Naš zbor ima štiri pevce, ki delujejo pri zboru že polnih 10 let in ti so: Mrs. Frances Kováčik, Mrs. Mary Unetič-Rupar, Mr. Maks Gerl in njegova soproga Mary, ki vodi zbor že 10 let.

Zbor je sklenil, da priredi ob priliki 10-letnice koncert z zelo pestrim programom. Sodeloval bo tudi pevski zbor Ilirija iz Collinwooda. V zadnjih letih se je precej Collinwoodčanov naselilo v delokrog naše župnije. To je opaziti tudi na naših farnih prireditvah, ki jih posebej naši novi farani.

V nedeljo, 27. aprila bo gostoval pri nas tudi zbor Ilirija. Kot dobri katoličani ste gotovo imeli več ali manj stike z pevskim zborom in sedaj se vam nudi prilika, da zopet čujete vaš nekdanji cerkveni pevski zbor in obenem se pa tudi seznanite s našim cerkvenim zborom. Vsi župljani sv. Kristine pa naj bi si zapomnili to-le, da vzdrževanje cerkvenega pevskega zbora ni tako lahka stvar, kot se to vidi na prvi pogled. Marsikaj se še skriva za lepimi dišečimi cvetjem lepe pesmi, ki je prikrilo vsem tistim, ki se niso še nikdar podali na polje slovenske pesmi.

Da se vsaj malo oddolžimo našim pevcem in pevkam, posemimo njihov koncert prihodnje nedelje. Vstopnina je samo 50 centov, kar ni prav nič preveč za tako lep pevski užitek kot se nam obeta v nedeljo. Po programu na odru, pa bo na razpolago Jankovičeva godba, torej pridite v nedeljo v našo šolsko dvorano na Bliss Rd. Začetek ob 7:30 zvečer.

Med nami je navadno mnenje, da vsak sam svoje najbolj hvali in prav tako je tudi pri pevskih zbora. Vsak pevec hvali najprej svoj zbor, če sploh kdaj pohvali tuj zbor. Jaz sem pa sedaj hvalil kar dva zbora naenkrat in če kdo misli, da ta dva zbora ne zaslužita pohvale, naj lepo pride v nedeljo v našo šolsko dvorano, pa se bo o resničnosti mojih besed sam prepričal.

W. Y. X.

Največja ura

Letališče pri Dubarnu v Afriki se lahko ponaša, da ima največjo uro na svetu. Ura leži vodoravno na tleh, tako, da jo je iz letal lahko videti. Njen premer znaša 70 m. Številke so črne in se dobro odražajo od kamna. Letalci po njej že od daleč lahko naravnajo svoje ure, razen tega pa jim je velika škoda, ura najboljše znake, da je taft durbanské letališče, kajti nikjer drugod nimajo podobne ure.

Seja društev Najsv. Imena

Zadnja leta obdržujejo društva Najsvetejšega Imena iz vseh štirih slovenskih far v Clevelandu svoje četrtletne seje. Te seje pa se vrše tako, da so vsakega četrta leta v drugi fari. Torej po ena seja v vsaki slovenski župniji na leto.

Tako je sedaj na vrsti naša slovenska župnija Marije Vnebovzete v Collinwoodu, kjer se vrši taka seja v nedeljo, 27. aprila, ob 2:30 bo cerkvena pobožnost, nato bo seja in po seji pa bo malo okrepčila. Kaj se sklepa na takih sejah in kdor se zanima za te seje, lahko pride poslušati. Prost vstop imajo tudi vsi oni, ki spadajo v druge župnije. Nikar se ne sramujmo, da smo katoličani. Ta ali oni se včasih izgovarja, da zato ne pride na te seje, ker se mu drugi posmehujejo. Dragi prijatelj, vedi, da se ti bodo smejali tudi, če boš padel v gnojnico. Kakšen je človek, ki je izgubil vero v Boga, to najlepše vidimo v podivjanosti Evrope.

Veliki učenjaki, ki jim je bila vera deveta briga, so končno le prišli do prepričanja, da le po veri je zveličanje. Rojaki, pristopajte v društvo Najsvetejšega Imena. Pri fari Marije Vnebovzete ima naše društvo sejo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob pol treh popoldne. Člana se sprejme tisti mesec, ko se zglaši na seji. Torej na svidenje na seji prihodnjo nedeljo v Collinwoodu.

John Urbas.

"Kraljički" bodo žvrgoleli

V nedeljo, 27. aprila, ob 4. uri popoldne, ima mladinski pevski zbor "Kraljički" iz Maple Heights svoj pomladanski koncert v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights.

Ljubitelji lepe slovenske pesmi ste prav vljudno vabljeni, da se udeležite tega koncerta, ki bo pod spretnim vodstvom našega pesnika g. Ivan Zorman, in s tem pokažete, da cenite naš trud in nam daste še več navdušenja in zanimanja za naše lepe slovenske pesmi.

Za nedeljski koncert se "Kraljički" prav pridno pripravljamo in učimo, da vam podamo kar najlepši koncert. Na programu so lepe narodne in umetne pesmi, kakor tudi sole in dueti. Vi pa napolnite dvorano Slovenskega narodnega doma in s tem nam boste poplačali za naš trud.

Po koncertu bo prosta zabava in ples, za katerega bo igral Louis Simončič-ev orkester. Naše kuharice in natakarija pa bodo skrbeli za lačne in žejne.

Na svidenje v nedeljo popoldne ob 4. uri v Maple Heights. Vida Perusek, tajnica.

Ob 25 letnici

Zima je že pobrala svoja šila in kopita ter se polagoma poslavlja od nas. V deželo pa se je vrnila tako zaželjena pomlad in nam že odpira duri v cvetočo naravo. Logi so že ozeleneli in že se kažejo prve pomladanske cvetlice. Krasna je pomlad, vse se je veselilo, ampak da ne boste mislili, da se naša dekleta v Newburgu vesele samo pomladi. Naša dekleta, ki so članice Marijine družbe imajo še posebno vzrok, da so vesele in to zato, ker letos praznujejo 25-letnico društvenega obstanka.

Pravi vzrok tega veselja je torej 25-letnica, kar jim tudi prav iz srca privoščimo. V nedeljo, 4. maja bo velik praznik za ta dekleta, ko bodo slovesno obhajale ta pomembni jubilej. To je že lepa doba dela na družbenem polju in prav je, da se vesele in z njimi pa se veselimo tudi mi, saj smo tudi ponosni na naša dekleta. Kaj pa si morete misliti lepšega kot je

pametno in pošteno slovesno dekle.

Slavnostni program bodo čele na ta dan s skupnim obhajilom, popoldne s praznim dom v cerkev in zvečer s slavnostni banket. Naša društvena posameznost kot društvo da vsi tudi sodelujemo pri pripravljeni sodelovati, kjer gre za korist naselbine. Sedaj je tisti čas, da jim tudi mi povrnemo, da jim skazemo priznanje in da jih spoštujemo. S svojo udeležbo jim bomo poguma še za nadaljnjo delo nje.

Torej v nedeljo, 4. maja, kamor drugam kot k našim kletom na 80. ceto. Na sejo nje! Apolonija K.

S kolesom po zraku

Pred leti so pri nas na renjskem zelo mnogo govornim izumu nekega domobrana Begunjam, ki je bil noči delal posebne vrste letala na nožni pogon, torej letal, katerim bi se človek lahko silo brez kakšnega motorja ali po zaslugi zračnih tokov se to dogaja pri letanju z nimimi letali, vozil po zraku je po deželi glas o takomnem "samofreju," ki da ga je iznajdljiv, po polni skromni kovač, prav v izgotovilo, se z njim na presenečenje in občudovanje peljal zdaj v ta, zdaj v on in tako dokazal spet, da so na mali slovenski zemlji ljvilji ljudje. Slišalo se je, da tem "samofreju" in njegovim umitelju marsikaj, in da so vedeli povedati tudi, da nenavadno vozilo videli na oči, kakor tudi to, da izumitelj že celo nekaj visoko z njim dvignil v letel, pa da je pri tem izum lepega izuma lepega niti, če se hoče odpeljati na kam dlje. Kaj je zdaj s tem "letalom-kolesom" čeno znano, vendar pa se gotovo spomnil marsikdo, bral to naše poročilo o nem izumu nekega čeha.

Zdaj namreč pišejo iz njem uradu prijavi česki in nik Piterka nenavaden in ke vrste kolo, s katerim človek z lastno silo dvigne zrak do gotove višine. Torej nekaj čisto enakega, kar zamislili naš kovač, da je na tem jem pravi, da je na tem jem izumu delal celih šest let. Vse podrobnosti njegovo "letalo-kolo" seveda še niso znane, vendar tajnost, ki je izum dolžan izdati drugim, lahko bi se zgodilo, da bi oglašil še kdo drugi in diti, da je bil on prvi, ki dil takšno novo letalo na pogon. V prijavi je povedo, da so sredi bicikla pritrjeni kakšna krila in poseben mehanizem, s katerim "letalo" vodi. Dalje je se človek z njim lahko lastno silo, ali pa poleg s pomočjo majhnega motorja bi se ga letalec-kolesar prvi vrsti le tedaj, če bi niti na daljšo in višjo pot vozilo je težko vsega skromno kilogramov.

Tudi če bi se imenovali Piterka tudi res vozil s novim vozilom, pri katerem dar smo lahko ponosni na to, da je tudi našemu mu Gorenjcu padla v glavo sel na takšen izum. Niti to samo misel, tudi to je vo znano.

IZ DOMOVINE

—Smrtina nesreča v Vojvodini. V novem premožljivem nja peč v št. Vidu pri je zasulo v rovu 35 letni je Jelena. Nesrečnik je premožga stisnila prsni koš zlomila več reber.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIŽ

Nikdar se ti ne bo treba kesati. Tu se bolje živi kot nekoč na Husabyju. Ne vem, kako je to, Kristina — nikoli mi ni bilo tam lahko in prosto pri srcu, ne v mojih otroških letih ne kasneje. Ko je živel pri meni Elina, sem imel tam pekel, in midva, Kristina, nisva bila tamkaj nikoli prav od srca vesela — čeprav sam Bog vsemogočni ve, da sem te ljubil sleherni dan in sleherni uro, odkar sem te poznal. Mislim, da je bil dvor začaran — moja mati se je tam do smrti izmučila in moj oče je bil zmeraj otožen človek. Tu pa je prijetno, Kristina — samo če bi hotela ostati pri meni, Kristina — kakor je Bog resnično umrl za nas na križu, danes te imam še prav tako rad kot tistega večera, ko si mi spala pod plaščem — tisto noč po prazniku sv. Marjete — sedel sem tamkaj in te gledal, bila si tako čista, sveža, mlada in nedotaknjena cvetlica!"

Kristina je tiho odgovorila: "Ali še veš, Erlend, tisto noč si prosil Boga, da bi mi zavoljo tebe nikdar ne bilo treba preliti nobene solze —"

"Da — in Bog in vsi svetniki v nebesih vedo, kako resno sem to mislil! Seveda, prišlo je drugače — je pač moralo — saj je zmeraj tako, dokler človek živi na tem svetu. In vendar sem te ljubil, pa naj sem ravnal s teboj dobro ali slabo. Ostani, Kristina —!"

"Ali nikdar nisi pomislil," je vprašala tiho kot poprej, "da bi moglo biti tvojim sinovom težko, ako ljudje tako govorijo o njihovem očetu, kakor praviš. Saj vendar ne more vseh sedem ubežati tem govoricam in se umakniti v gore —"

Erlend je pogledal v tla.

"Mladi so," je rekel, "lepi in srčni fantje —. Si bodo že znali pomagati —. Midva, Kristina, se bova kaj kmalu postarala — mar hočeš zapravljal čas, zdaj ko si še lepa in zdrava in ustvarjena za to, da se veselíš življenja, Kristina —?"

Povesila je oči pred bliski njegovih pogledov. Čez nekaj časa je rekla:

"Ali si pozabil, Erlend, da sta dva najinih sinov še otročiča? Kaj, misliš, da bi zaslužila, ako bi Lavransa in Munana pustila na cedilu?"

"S sabo ju moraš kajpada vzeti sem gori — če Lavrans ne ostane rajši pri bratih. Saj tako majhen tudi več ni. — Ali je Munan še vedno tako lep?" je smehljal se vprašal oče.

"Da," je rekla mati, "ljubeč otrok je."

Nato sta dolgo sedela in molčala. Ko sta spet spregovorila, sta obrnila pomenek na druge stvari.

Drugo jutro se je prebudila, ko se je delal dan, kakor po navadi tu gori, — ležala je in poslušala, kako v sosednji izbi topotata konja. Krepko je objemala Erlendovo glavo. Kadar se je druge dni prebudila ob tej sivi jutranji uri, je občutila isto bojazen in sram kot prvič — skušala je ta čustva zatreti v sebi. Erlend in ona sta bila nesložna zakonca, ki sta se zdaj spravila; otrokom ne more biti nič bolj v prid kot to, da sta oče in mati postala spet dobra prijatelja.

Ob tej jutranji uri pa je ležala in skušala misliti na svoje sinove. Zakaj bila je kot začarana — naravnost iz gozda pri Gerdarudu, kjer jo je prvič obšel, jo je Erlend odnesel s seboj sem gori. Tako mlada sta še, saj ne more biti res, da je temu možu rodila že sedem sinov in da je mati velikih odraslih mož. Toda imela je občutek, kot bi bila tukaj v njegovem naročju samo sanjala o dolgih letih, ki sta jih preživela kot mož in žena na Husabyju —. Vse njegove lahkomišelnosti besede so se spet vabljivo oglašale — vsa vrtoglava od strahu je čutila, kakor da je Erlend zvalil z nje sedemkratno breme odgovornosti — tako mora biti mladi kobili, ko razsedlana stoji na platiniskem travniku — tovor, sedlo in uzde so ji odvzeli, veter in zrak gorskih prostranstev ji lijeta nasproti, nič je ne ovira, lahko se pase po krasni gorski travi, vsepovsod lahko dirja, kakor daleč se ji hoče —.

Hkrati pa je, sladko in hrepeneče pripravljena, že koprne-la po novem bremenu. Že je v nežni omotici koprnela po bitju, ki bo devet dolgih mesecev prebivalo kraj njenega srca. Tako za gotovo je to čutila ta hotel jo je spremljati kos poti. In tako je jezdil z njo skozi Rečno sotesko prav doli do Sila, dokler nista zagledala konice cerkvenega stolpa nad vrhovi dreves. Tu se je poslovil. Prav do zadnjega se je čudno brezskrbno smehljal.

"No, zdaj veš, Kristina, najsi prideš ponoči ali podnevi — naj te čakam malo ali dolgo —"

koj od prvega jutra, ko se je tu gori prebudila v Erlendovem objemu. Ko je iz njenega srca izginila ostra, suha vročina, je prenehala tudi njena nerodovitnost. Nosila je Erlendovega otroka v svojem naročju in njena duša je s čudno krotko nestrpnostjo pričakovala ure, ko bo zagledal luč sveta.

Moji odrasli sinovi me ne potrebujejo, si je mislila. Po njihovem mnenju sem samo pustila ženska, ki se vrtika v vse njihove stvari. Malček in jaz bova samo na potu. Ne, ne morem odtod — ostati morava pri Erlendu. Ne morem proč —.

Ko pa sta sedela pri zajtrku, je vendar omenila, da mora zdaj domov k otrokom.

Pri tem sta ji bila v mislih Lavrans in Munan. Bila sta že tako velika, da jo je postalo sram, če je pomislila na to, da bi tadva sinova morala zdaj živeti tukaj pri Erlendu in njej ter bi morda z začudenimi očmi gledala očeta in mater, ki sta se tako pomladila. A tadva ne moreta pogrešati matere.

Erlend je sedel in strmel vanjo, ko je govorila, da se vrne domov. Nazadnje se je bežno nasmehnil:

"No — če na vsak način hočeš!"

Hotel jo je spremljati kos poti. In tako je jezdil z njo skozi Rečno sotesko prav doli do Sila, dokler nista zagledala konice cerkvenega stolpa nad vrhovi dreves. Tu se je poslovil. Prav do zadnjega se je čudno brezskrbno smehljal.

"No, zdaj veš, Kristina, najsi prideš ponoči ali podnevi — naj te čakam malo ali dolgo —"

se je Erlend sklonil k njej — konja sta stala vstric — jo večkrat poljubil in jo med vsakim poljubom pogledal s svojimi smejačimi se očmi.

"Bomo videli," je naposled dejal, "kdo izmed naju je bolj trdovraten, ljuba moja Kristina, saj ni zadnjič, da naju je pot pripeljala skupaj — to veva obadva, ti in jaz." Ko je Kristina jezdila mimo cerkve, jo je spreletela čisto lahna zona. Bi-

se je Erlend sklonil k njej — konja sta stala vstric — jo večkrat poljubil in jo med vsakim poljubom pogledal s svojimi smejačimi se očmi.

"Bomo videli," je naposled dejal, "kdo izmed naju je bolj trdovraten, ljuba moja Kristina, saj ni zadnjič, da naju je pot pripeljala skupaj — to veva obadva, ti in jaz." Ko je Kristina jezdila mimo cerkve, jo je spreletela čisto lahna zona. Bi-

lo ji je, kot da se vrača domov, pojezdila za njim. (Dalje prihodnjica) Oficirji portugalske vojske se smejo ženiti samo s Portugalkami.

Kadar ste zmučeni od vožnje, postojte, da se pretegnete in ledeno-mrzla steklenica Coca-Cola vedno osveži. . . . Coca-Cola ima dobrote v sebi, ki jih ima vsak rad. Torej kadar počivate preko dneva, naj bo to pavza, ki OSVEŽI z ledeno mrzlo Coca-Cola.

5c

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.

FROspect 0333

BOGATO, MEHKO ŽGANJE
FINEGA OKUSA . . .

po zmerni ceni

• V highballs, v cocktails, prijeten, kakor ga servirate, vam bo ugajal Barclay's Red Label Whiskey. Zmešan od strokovnjakov iz najizbranejših žit, ima to popularno žganje bogat, mehak okus, zato je najbolj priljubljeno v Ohio. Vaš prvi požirek vas bo prepričal, da ga ni bližjega po tej ceni.

JAS. BARCLAY & CO., LTD.
Detroit; Peoria; Glasgow, Scotland

92c FULL PINT

Code 3094-C

KVORT \$1.76

Code 3094-A

75% Grain Neutral Spirits

Barclay's
RED LABEL
BLENDED WHISKEY

Poglejte, predno skočite

Radi vaše lastne udobnosti in denarnice, mislite na to, kadar imate v mislih novo kuhinjsko peč — 1941 plinska peč je daleč pred plinsko pečjo, par let staro, kot je 1941 avto pred starimi "kočijami brez konj."

IN — MODERNA plinska peč ima vsako avtomatično pritliklino, vsako udobnost in izboljšavo, ki jo nudi KATERAKOLI peč vrhu štirih važnih vrednosti, ki jih dobite samo s plinom: majhni prvi stroški, grelni elementi, ki jih ni treba nikdar nadomestiti, najnižji stroški obrata in manj časa v kuhinji, ker plin naglo greje. • Nova plinska peč je v resnici moderna, lahka in poceni za kuho. O tem se boste prepričali, ko si boste ogledali moderno plinsko peč pri vašem trgovcu ali pri Gas Company.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

NOW

Napravite svojo kuhinjo
VSO-ELEKTRIČNO
z rekordno nizkimi stroški!

GOTOVO ste že sanjali, da bi imeli nekega dne vso električno kuhinjo, kuhinjo neprimerne krasote in udobnosti, namenjeno za večji uspeh in štednjo. Vi veste že iz izkušnje, da je električna ledenica v razredu zase — brez nje ne bi mogli biti. Zdaj dodajte še električno peč in imate vse za električno kuhinjo. Električna peč, edina peč, ki kuha s ČISTO VROČINO, bo napravila vašo kuho čisto in varno kot električno luč, vam bo omogočila pripraviti boljše jedi z manjšimi stroški. Kupite sedaj, ko imate popolno vrsto novih 1941 modelov na izbero. Kupite sedaj ko jo lahko takoj dobite. KUPITE SEDAJ PO DANAŠNJIH NIZKIH CENAH!

The Electrical League

OB PRILIKI 15-LETNICE DRUŠTVENEGA OBSTOJA

ki jo priredi

DRUŠTVO SV. CECILIJE, ŠT. 37 SDZ

v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

V SOBOTO, 26. APRILA.

Izvrstna godba. Vstopnina 35 centov Za obisk se toplo priporoča.

ODBOR

VABILO NA PLESNO VESELICO